

27.2.2020

EOAK/5858/2018

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Mikko Sarja

ULKOMINISTERIÖ EI KÄSITELLYT ASIAKIRJAPYYNTÖÄ ASIANMUKAISESTI

1 ASIA

Käsiteltävänäni on ollut Suomen Moskovan suurlähetystön menettelyä koskenut kanteluasia, jonka olen ratkaissut 31.10.2018 antamalla päätöksellä (EOAK/1668/2017).

Asian käsittelyn vireillä ollessa oikeusasiamiehen kanslialle tehtiin asiakirjapyyntö (EOAK/3458/2017), jossa pyydettiin toimittamaan jäljennökset kaikista kanteluasian asiakirjoista.

Kanteluasiassa oli hankittu suurlähetystön selvitys ja ulkoministeriön lausunto. Ulkoministeriö oli tehnyt suurlähetystön selvitykseen ja ministeriön lausuntoon turvaluokkaa koskevan merkinnän. Ministeriö oli asiasta erikseen tiedusteltaessa myös ilmoittanut käsityksensä, että eräät suurlähetystön selvityksen kohdat olivat salassa pidettäviä, kun taas ministeriön lausunto oli julkinen.

Päätin 2.6.2017 siirtää tietopyynnön salassa pidettäväksi ilmoitetuilta osin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 15 §:n nojalla ulkoministeriön ratkaistavaksi ja antaa muut asiakirjat pyytäjälle oikeusasiamiehen kansliasta.

Oikeusasiamiehen kanslia tiedusteli ulkoministeriöstä 10.10.2018, miten se oli ratkaissut kyseisen sille siirtämäni tietopyynnön. Ministeriöstä saadun tiedon mukaan asian ratkaisua ei löytynyt.

Koska tiedossani ei siten ollut, miten asiakirjapyyntö oli ministeriössä käsitelty ja ratkaistu, otin asian eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 4 §:n nojalla tutkittavakseni omasta aloitteesta.

2 SELVITYS

Ulkoministeriö toimitti selvitystä asiakirjapyyntöä käsittelemättä ja antoi lausunnon (27.12.2018, PC0UC1LT-219).

Ulkoministeriön mukaan sille siirretty asiakirjapyyntö oli jäänyt ministeriössä käsittelemättä eikä syytä tähän ollut saatu selville. Todennäköisesti asiakirjapyyntö oli jäänyt sähköiseen postilaatikkoon eikä sille ollut määritelty käsittelijää. Kyse oli ministeriön mukaan ollut inhimillisestä virheestä, jota ministeriö on pahoitellut.

Edelleen ministeriö on todennut asiakirjoja alun perin oikeusasiamiehen kansliasta pyytäneen henkilön saaneen aikanaan oikeusasiamieheltä asiakirjoja ja samalla ennakkollisen tiedon siitä, miltä osin ja millä perusteella ulkoministeriö oli katsonut osan aineistosta olleen salassa pidettävää. Todennäköisesti tämän vuoksi kyseinen henkilö ei ministeriön arvion mukaan ollut palannut asiaan ministeriön suuntaan.

Vielä ministeriö on todennut, että asiakirjoja pyytäneeseen henkilöön oli sittemmin jo otettu yhteyttä, pahoiteltu tapahtunutta ja tiedusteltu, haluaako hän valituskelpoisen päätöksen asiassa. Asianomainen henkilö oli ilmoittanut itsekin unohtaneensa koko asian eikä hän enää ollut tarvinnut päätöstä, minkä vuoksi asian käsittely ministeriössä oli rauennut.

3 RATKAISU

Käytettävissäni olleen aineiston perusteella ulkoministeriö oli laiminlyönyt käsitellä sille siirtämäni asiakirjapyynnön viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain edellyttämällä tavalla. Ministeriö on myöntänyt virheensä. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon ministeriön omaaloitteiset toimenpiteet virheen ilmitulon jälkeen, katson, ettei asia edellytä enempiä toimenpiteitäni kuin että kiinnitän ministeriön huomiota huolellisuuteen asiakirjapyyntöjen käsittelyssä.